

12.93x18.7	4	22	עמוד	גלובס - כותרת	09.02.2006	8567895	חטי
אוניברסיטת בר-אילן - בר אילן							

מחקר שערך ישראל באדה"ב: השכלה גבוהה מאיצה הצמיחה

ככל שהשיעור המועסק ע"י הממשלה גבוה יותר - קצב הצמיחה נמוך יותר

בורי על קצב הצמיחה. במחוזות שבהם אחוז האוכלוסייה המועסק עליידי הממשלה היה גבוה יותר, קצב הצמיחה הכלכלית של המחוז היה נמוך יותר. ממצא זה נכון עבור כל שלושת רמות הממשל הפועלות בארצות-הברית: הממשל הפדראלי, המדינתי והמקומי. הממצא מדגיש שוב מה שכלכלנים יודעים כבר עשרות שנים: סקטור ציבורי גדול מתחרה על מקורות המשק עם הסקטור הפרטי, ובגלל חוסר יעילותו מוזק למשק ולרווחת הציבור בטווח הארוך. לוי: "בשיח הציבורי של היום, שבו הנושאים החברתיים מקבלים תשומת לב רבה, כמעט נשכח שהגדלת הנתח של הסקטור הציבורי בעוגה הכלכלית, בסופו של דבר, רק תביא נזק במונחי חים של צמיחה כלכלית והפסד תוצר עתידי".

שיעור הלא-זכאים לתעודת בגרות לתהליך הצמיחה הכלכלית - היה שלילי. כלומר, ככל שאחוז הלא-זכאים לתעודת בגרות במחוזות היה גבוה יותר, כך המחוזות צמחו בקצב איטי יותר. בנוסף, מצאו החוקרים שלא קיים קשר בין אחוז האוכלוסיה בעלי לימודים על-תיכוניים, שאינם בעלי תואר ראשון לפחות, ובין צמיחה כלכלית. מסקנת המחקר היא, שללימודים אקדמיים במכללות ובאוניברסיטאות תרומה חיובית ומשמעותית ארוכת טווח למשק, במונחי שיעור גידול התוצר. זאת, במקביל לתרומה האישית שבעלי תארים אקדמיים מקבלים במונחי משכורת, דרגה, וקצב קידום מהיר יותר במקומות העבודה. ממצאים נוספים מתייחסים להשפעה שיש לגודל הסקטור הציבורי

מאת סטלה קורין-ליבר

שוב הוכח, הפעם במחקר חדש חריג בהיקפו, הקשר החיובי הקיים בין רמת ההשכלה של האוכלוסייה לבין קצב הצמיחה הכלכלית שלה. מנגד, שוב הוכח הקשר השלילי בין גודל הסקטור הציבורי לבין הצמיחה. המחקר, שנערך על-ידי פרופ' דניאל לוי מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן, בשיתוף שני חוקרים מארצות-הברית, יתפרסם בקרוב בכתב העת היוקרתי "review of economics and statistics". בסיס הנתונים כלל 3,000 תצפיות במחוזות בארצות-הברית, שנערכו על יותר מ-40 משתנים כלכליים וסוציו-כלכליים שונים, במשך 29 שנים, מ-1969 עד 1998.

מטרת המחקר היתה ניתוח אמפירי של הצמיחה בארה"ב, מדירת קצב סגירת הפערים בין ההכנסות של המדינות העשירות והעניות וזיהוי הגורמים התורמים לתהליך זה. ממצאי המחקר, לדעת פרופ' לוי, רלוונטיים עבור המשק הישראלי, בשל הדמיון בין שני המשקים ונוכח העובדה שנושא ההשכלה הגבוהה, צורת מימונה ועתידה, כמו גם תפקידו של הסקטור הציבורי וגודלו, נמצאים עתה במוקד השיח הציבורי.

הממצא החזק ביותר הוא הקשר החיובי בין אחוז האוכלוסייה בעלי תואר ראשון או יותר ובין קצב הצמיחה. נמצא, כי במחוזות שבהם אחוז בעלי תואר ראשון ומעלה גבוה יותר, כך קצב הגידול בהכנסה לנפש גבוה יותר. נמצא קשר חיובי גם בין שיעור בעלי תעודות בגרות באוכלוסיה ע"י הממשלה לבין הצמיחה הכלכלית שלה. לעומת זאת, התברר שהתרומה של

